

skulle udarbejdes et konkret handlingsprogram. Denne opgave blev sammen med udarbejdelsen af et såkaldt „analytisk studie“ over afkoloniseringen i de sidste ti år overladt udvalgets arbejdsudvalg, som består af følgende lande: Bulgarien, Ecuador, Indien, Irak, Iran, Italien, Madagascar, Sierra Leone, Tanzania og Venezuela.

I arbejdsudvalget gik betydelig tid med forsøg på udarbejdelse af det analytiske studie, der imidlertid ikke kronedes med held. Et fra indisk side udarbejdet udkast til et afsluttende kapitel i det analytiske studie, som samtidig kunne tjene som handlingsprogram, blev ikke godtaget i arbejdsudvalget. Tanzania fremlagde derpå — antagelig ikke uden østlig inspiration — et udkast til handlingsprogram, som derefter blev udvalgets arbejdsgrundlag.

Under forhandlingerne i arbejdsudvalget lykkedes det efter visse vanskeligheder at nå frem til en modificeret tekst, men tonen i arbejdsudvalget medførte, at formanden (ambassadør Davidson S. H. W. Nicol fra Sierra Leone), ikke fandt at han fortsat kunne lede møderne. Da det viste sig, at Italiens repræsentant ikke kunne give sin tilslutning til selv den modificerede tekst, insisterede Bulgarien og Tanzania på, at enkelte vidtgående formuleringer fra Tanzanias første udkast blev genindsat i teksten. Dette gjaldt punkter som beskrivelsen af kolonialisme som „a crime against humanity“, direkte omtale og godkendelse af væbnet kamp, forslag om udvidelse af sanktionerne mod Sydrhodesia til at omfatte Sydafrika og Portugal. Disse skarpe formuleringer blev sammen med de mere moderate alternativer sat i kantparenteser i det forslag til et handlingsprogram, som arbejdsudvalget forelagde det samlede koloniudvalg.

Norge deltog ikke i underhåndsdrøftelserne forud for fremlæggelsen i koloniudvalget, og Italien — den eneste vesteuropæiske repræsentant i arbejdsudvalget — tog reservation for så vidt angik hele det af arbejdsudvalget vedtagne tekstudkast.

Konsultationer efter forslaget fremlæggelse i koloniudvalgets plenum medførte bl. a. at Italien fremlagde et nyt forslag til handlingsprogram — og at USA fremlagde ændringsforslag til den af arbejdsgruppen fremlagte tekst.

Det af Italien fremlagte forslag, der ikke blev støttet af Norge, blev ikke bragt til afstemning og samtlige amerikanske ændringsforslag blev forkastet ved afstemning over hver enkelt paragraf og de dertil knyttede ændringsforslag.

Den 2. oktober 1970 vedtog koloniudvalget med mindre ændringsforslag den skarpe formulering af den af arbejdsudvalget fremlagte tekst. Vedtagelsen fandt sted med 18 stemmer for, 2 imod (Storbritannien og USA), medens 2 afstod (Italien og Norge).

Det af koloniudvalget vedtagne handlingsprogram blev forelagt plenarforsamlingen den 12. oktober 1970.

Den sparsomme repræsentation fra afrikansk side på listen af talere — Australien, Bulgarien, Ecuador, Ethiopien, Frankrig, Hviderusland, Indien, Jugoslavien, Mongoliet, Pakistan, Polen, Rumænien, Sierra Leone, Sovjetunionen, Storbritannien, Tjekkosllovakiet, Ungarn, Ukraine, Venezuela og Zambia — ved forelæggelsen i plenarforsamlingen og stemmeforklaringer før og efter afstemningen — Argentina, Canada, Grækenland, Iran, Irland, Israel, Japan, New Zealand, Norge, Sydafrika, Tyrkiet og USA — bestyrkede det indtryk, at handlingsprogrammet først og fremmest var et østeuropæisk inspireret program. De afrikanske lande var ikke tilfredse med resultatet, og de vestlige lande fandt det meget beklageligt og uheldigt, at man ikke i 10-året for kolonideklarationens vedtagelse havde kunnet undgå, at de helt ekstreme synspunkter blev presset frem til afstemning.

Som en naturlig følge af Norges medlemskab af koloniudvalget afgav den norske FN-ambassadør en fællesnordisk stemmeforklaring: I stemmeforklaringen (bilag 21), fremhæves som den væsentligste indvending mod handlingsprogrammet, at det ikke skelner mellem koloniproblemerne i det sydlige Afrika og andre steder i verden.

Handlingsprogrammet blev vedtaget af plenarforsamlingen den 12. oktober 1970 med 87 stemmer for, 5 imod (Australien, New Zealand, Storbritannien, Sydafrika og USA), medens 16 afstod (Belgien, Holland, Canada, Danmark, Finland, Frankrig, Island, Italien, Japan, Luxembourg, Malawi, Norge, Spanien, Swaziland, Sverige og Østrig). En række lande, herunder en del afrikanske lande (Botswana, Den centralafri-